

Dekliški nonet Vnanje Gorice

PO DVAJSETIH LETIH SPET ZAŽIVELA KULTURA

Ustvarjalni so predvsem mladi

Vnanje Gorice. To je staro naselje, ki pa se je v zadnjih letih močno razširilo. Jedro vasi, ki se stiska na gričku, vrh katerega je cerkva in tesno ob njem, je staro in predvsem kmečko. Prebivalci novih naselij, ki se širijo na vse strani ob starem barjanskem osamelcu, pa so večinoma zaposleni v bližnji Ljubljani.

Pred leti je bila tu še doma tista stara vaška domačnost, ki je življenje kmečkega

človeka povsem neprisljano dopolnila tudi s kulturnim utripom. Z višanjem življenjskega standarda pa se je človek začel odtujevati soljudem, postal je sebičen in zadovoljen s tistim kar je imel. Kulture, ki ljudi zbljuje, ni več potreboval in na vasi je zavladovalo pogubno malomeščansko mrtvilo. Dvorana v združenem domu se je kmalu spremenila v skladišče in s tem je ponovna ožvitev kulturnega življenja postala še težavnejša.

BI SE LAHKO PONOVI 4. SEPTEMBER 1936?

Notranje Gorice: »Na pomoč« potrebuje pomoč

Obletnica je priložnost da opozorimo na nekatere pomembne dogodke in uspehe iz preteklosti, je pa tudi možnost, da ne spregledamo nalog današnjega dne. 70 let je preteklo, odkar so na pobudo Jakoba Kušarja v Notrajih Goricah ustanovili gasilsko društvo. Iz kronike društva povzemamo, da so že 6. aprila 1912. leta gasili prvi požar v Kamniku pod Krimom in 26. julija istega leta ogenj v domači vasi. 1921. leta so marljivi vaščani zgradili gasilski dom, ki je vse tja do druge svetovne vojne predstavljal strokovno pa tudi kulturno-zabavno središče vasi. Pogorela sta dva poda, sedem vezanih in štirje stegnjeni kozolci, stanovanjska hiša z 20 okni, hlev s šupo in cerkveni zvonik. Škodo so ocenili na 300 tisoč dinarjev.

Pred vojno je bila zadnja seja društva 20. oktobra 1941. leta, 4. novembra 1945. leta pa je društvo spet pričelo z delom.

Jakob Šebenik

V zadnjih dvajsetih letih so razvili prapor, kupili gasilski avtomobil, brizgalno »Rosenbauer«, gasilsko vozilo in še drugo najrazličnejšo gasilsko opremo.

Z opremljenostjo so gasilci v Notrajih Goricah zadovoljni, je pa nekaj žaljev, na katere bi radi opozorili ob tej priložnosti. O njih smo se pogovarjali s predsednikom društva Jakobom Šebenikom.

Iz društvene statistike je mogoče razbrati, da tudi v vašem društvu ni dovolj mladincev in mladink.

»Med 85 člani, 2 članicami, 37 pionirji, 15 pionirkami in 260 podpornimi člani je samo pet mladincev. Dogovori z mladinsko organizacijo ni-

so dali posebnih rezultatov. Kljub temu pa si resnično želimo več mladincev v naših vrsteh, pa do mladih ne moremo biti krivični, saj se po vrnitvi iz JLA mnogi vpišejo v naše društvo in tako nadaljujejo svoje pionirske delo.«

»Že pred tremi leti ste napovedovali gradnjo novega gasilskega doma. Se je delo premaknilo z mrtve točke.

»Napeljali smo vodovod, uredili hidrant, navozili 90 kubičnih metrov gramoza. Žal še vedno nimamo lokacijskega dovoljenja. Upamo, da bo kmalu rešeno lastniško vpašanje te parcele. Krajanje negodujejo, ker nam že tri leta leži 2,4 milijona dinarjev, ki pa jih žal nismo mogli uporabiti za nakup gradbenega materiala. Tudi les ni več tak, kot je bil ob pripravi. Kljub tem neugodnostim pa vemo, da bodo vaščani takoj zagrabili za delo in pomagali s prispevki, ko bomo pričeli z gradnjo.«

Se v Notrajih Goricah bojite požara?

»Se. Sedanje vodne zmogljivosti so premajhne. Do požara lahko pride, saj dimnikarji že dve leti niso obiskali naše vasi. Krajevna skupnost je posredovala pri dimnikarskem podjetju. Ti jim le odgovorijo: »Nimamo dimnikarjev!« Zato bi želeli, da bi kmetje in tudi drugi lastniki hiš kupili gasilne aparate (S-6 ali S-9) in se tako učinkovito zaščitili pred ognjem. Več posluha bi moralo imeti za požarno varstvene pogoje tudi vodnogospodarsko podjetje. Prosili smo jih, da bi na več mestih razširili in poglobili Košljanov graben in tako napravili prepotrebna črpalnišča vode za motorno brizgalno, pa so se izgovarjali na nevarnost, ki bi jo to poglobitve predstavljale za otroke. Res moden izgovor.«

Kljub tem težavam je praznovanje 70-letnice prav gotovo prineslo v društvo novega delovnega člana.

»Je. S priznanji in odlikovanji smo se članom in članicam oddolžili za njihov trud, spomnili pa smo se tudi najstarejših članov. 60 let so v društvu Franc Igličar, Alojz Debevc, Ivan Selan in Alojz Novak. Razglasili smo tudi štiri častne člane.

S. J.

Minilo je dvajset let. Kulturna sestradačnost, ki so si jo ljudje le nekoliko potešili z radiom in televizijo ter prireditvami v bližnjih krajih, je premagala otopelost in bojaznen pred začetnimi težavami. Ljudje so krepko pljunili v roke. Če kaj ni šlo kot bi si želeli, so se tolažili s preizkušeno mislijo, da je pač vsak začetek težak.

Rezultati pa so že tu. V Vnanjih Goricah je prijetna in dokaj velika dvorana s prostornim odrom. Letos je bilo ustanovljeno Kulturno umetniško društvo Vnanje Gorice, v okviru katerega delujejo tri sekcije. In sicer: dramska skupina, folklorna skupina ter pevski zbor, tako da imajo vse dejavnosti KUD omogočeno nemoteno delo.

Ob koncu letošnje sezone lahko ugotovimo, da dvorana ni le sama sebi namen. V njej se je izvršilo kar lepo število prireditev. Gostovale so razne dramske skupine, najmlajši so bili veseli obiska dedka Mraza, matere so bile ganjene, ko so se jim nadebudni šolarčki in vrtičkarji ob njihovem prazniku zahvalili s prisrčnim programom. V novi dvorani je imel komorni moški pevski zbor iz Brezovice svoj vsakoletni koncert. Bili pa smo tudi gostitelji koncerta pevskih zborov občine Ljubljana Vič-Rudnik. Tu se je prvič predstavil javnosti po dobrem mesecu vaj domači pevski zbor. Kmalu zatem je imela samostojno predstavo – tri humoriistične enodejanke tudi dramska skupina.

Dvorana je bila več ali manj vedno polna, mnogokrat jo je občinstvo tako napolnilo, da je zmanjkalo sedežev in ljudje so morali prireditev spremljati stoje. To pa je največji dokaz, da Vnanjčani mnogo dajo na kulturo in da je bil takšen objekt zares že nujno potreben.

Priznanja najbolj zaslužnim

V soboto, 10. junija je bila v dvorani tudi proslava ob prvem krajevnem prazniku KS Vnanje Gorice, 9. julija. Slavnosti govor je imela predstavnica DPO občine Ljubljana Vič-Rudnik, Nataša Kovač. Predsednik ZB

NOV tovariš Franc Šifrer pa je podal poročilo o razvoju krajevnega skupnosti in o osnovanju krajevnega praznika. Povedal je, da praznujemo 9. julij kot spomin na dogodek leta 1942. Tega dne pred štiridesetimi leti, so italijanski vojaki obkolili vas z namenom, da aretirajo in ustrelijo 11 aktivistov OF. Devetim se je uspelo prebiti čez obroč, dva pa so ujeli in ju v Borovnici ustrelili kot talca. Namesto pobeglih aktivistov so 9 drugih vaščanov odpeljali v zapor na Vrhniko.

Na praznični slovesnosti so najbolj zaslužni krajanje prejeli tudi priznanja za prizadevno delo na raznih področjih. Med njimi so prejeli red dela s srebrnim vencem: Štefan Rakovec, Ivan Kermavner in Ivan Klemen. Za delo na področju samoupravljanja sta prejela listini s plaketo Josipa Broza-Tita – 30 let samoupravljanja Franc Šifrer in Štefan Rakovec. Podeljenih je bilo tudi 5 bronastih priznanj OF in 25 spominskih znakov aktivista OF 1941–1981.

V drugem delu je bil kulturni program, ki so ga pripravili člani KUD. Najprej so se predstavile pevke s tremi pesmimi, za njimi dramska skupina z recitalom, za konec pa so presenetili še folklorniki v lepi belokranjskih narodnih nošah. Tokrat so se namreč prvič predstavili domači publiki.

Ob vsem tem pa je zanimivo, da so vse te skupine tudi po starosti članov in njihovih vodij zelo mlade; tudi dramska skupina je ostala prepuščena sama sebi. Vendar v mladosti je zanimanje in trdna volja, ki jo danes tako primanjkuje na vseh področjih. Mislim, da je tudi tako prav, saj je naša prihodnost v rokah nas samih in če bomo mladi začeli z delom danes, bomo jutri lahko že poželi sadove, če pa bomo lenobni in odlašali, se malomeščanskega vzdušja ne bomo tako hitro otresli. Človek je družabno bitje. Delo pa povezuje in druži ljudi, nastajajo nove prijateljske vezi. Prijatelji morajo biti složni – v slogi je moč in če smo močni, lahko premagujemo vse ovire, ki nastajajo na poti razvoja.

IVANKA ARMIČ

Krajevni praznik Brda in Vrhovcev

V petek, 23. julija je bilo na igrišču osnovne šole Vlada Miklavca na Vrhovcih nadvse slovesno.

Krajanje Brda in Vrhovcev so praznovali svoj krajevni praznik.

Praznovanje je to leto organizirala krajevna skupnost Vrhovci, naslednje leto pa bo vrsta na Brdančanih.

Slavnostni govornik je bil Stane Vrhovec, do nedavnega predsednik Občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV, predvsem pa prizadeven in ugleden družbenopolitičen delavec kraja. V svojem govoru se je dotaknil dogodkov izpred štirideset let, ko je fašistični okupator požgal večino skromnih delavskih domov na področju takratnega Brda in Vrhovcev. Do požiga je prišlo kot odgovor na uboj dveh italijanskih vojakov, katerega so izvršili partizani v bližini današnje gostilne Pečarič.

Predsednik sveta krajevnega skupnosti Vrhovci, Ivan Grebenc je v nadaljevanju pozdravil vse navzoče ter prikazal trenutno stanje v samem in njegov razvoj. Podelil je dvajset pisnih priznanj prizadevnim družbenopolitičnim delavcem.

Antonija Rožič, predsednica krajevnega konference SZDL Vrhovci pa je podelila osem bronastih priznanj OF. To ugledno priznanje, ki je zares odraz vestnega in kvalitetnega dela v krajevnih skupnosti pa so dobili: Karlo Cerjak, Tomislav Cukrov, Bojana Mlinar, Ignac Čeak, Ivan Križaj, Antonija Rožič, Ivan Grebenc in Pavla Rojc.

Tudi kulturni program je bil pester. Gostoval je pevski zbor KUD Tine Rožanc, z vso preprostostjo in pestrostjo so nastopili vrtičkarji, svoj delež pa je prispevala tudi osnovna šola in KPD Svoboda Brdo-Vrhovci.